

ΑΔΑ:

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

Αθήνα, 4 Μαρτίου 2014

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ**ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ****ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΣΟΔΩΝ****ΠΟΛ. 1069****ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΠΙΛΥΣΗΣ ΔΙΑΦΟΡΩΝ****ΥΠΟΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΝΟΜΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ****ΠΡΟΣ: Ως Π.Δ.****ΤΜΗΜΑ Β1**

Τηλέφωνα: 210- 9586151, 9578710,
9576883, 9525111

Ταχ. Δ/ση: Αριστογείτονος 19, Καλλιθέα

Ταχ. Κωδ. : 17671 – Αθήνα

e-mail: yee.ny@mofadm.gr

ΘΕΜΑ: «Παροχή οδηγιών για την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 63 του ν. 4174/2013 (ΦΕΚ Α΄ 170/26.07.2013) «Ειδική Διοικητική Διαδικασία – Ενδικοφανής προσφυγή», όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 49 του ν. 4223/2013 (ΦΕΚ Α΄ 287/31.12.2013) για την διαδικασία υποβολής και εξέτασης ενδικοφανών προσφυγών από τη Διεύθυνση Επίλυσης Διαφορών»

Μετά τις με αριθμό Δ6Α 1198069 ΕΞ 2013/30-12-2013 (ΦΕΚ Β΄ 3367/31.12.2013) και ΠΟΛ 1002/31.12.2013 (ΦΕΚ Β΄ 55/16.01.2014) αποφάσεις του Γενικού Γραμματέα της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων με τις οποίες, αφού μετονομάστηκε η Υπηρεσία Εσωτερικής Επανεξέτασης σε Διεύθυνση Επίλυσης Διαφορών, ανακαθορίστηκε η εσωτερική διάρθρωση και οι αρμοδιότητές της και προσδιορίστηκαν οι λεπτομέρειες για τη λειτουργία της, την εφαρμοστέα διαδικασία και τον τρόπο έκδοσης των αποφάσεών της, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 63 του ν. 4174/2013 (Α΄ 170/26.07.2013) «Ειδική Διοικητική Διαδικασία – Ενδικοφανής προσφυγή», όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 49 του ν. 4223/2013 (ΦΕΚ Α΄

287/31.12.2013) παρέχουμε τις ακόλουθες οδηγίες και παρακαλούμε για την ορθή και ομοιόμορφη εφαρμογή τους:

Α. Ειδική Διοικητική Διαδικασία ενδικοφανούς προσφυγής ενώπιον της Διεύθυνσης Επίλυσης Διαφορών

1. Σε ενδικοφανή προσφυγή ενώπιον της Διεύθυνσης Επίλυσης Διαφορών υπόκεινται εν όλω ή εν μέρει οι πράξεις, ρητές ή σιωπηρές, που εκδίδονται από τη Φορολογική Αρχή ή συντελούνται από 1.1.2014 και εφεξής και εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (άρθρο 2 ν. 4174/2013, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει), με την εξαίρεση που προβλέπεται μέχρι 1.1.2015 (σύμφωνα με την παρ. 29 του αρθ. 66 του Κ.Φ.Δ.) για τις πράξεις κληρονομιών, δωρεών και γονικών παροχών, οι οποίες εφόσον εκδόθηκαν μετά την 1.1.2014 **θα προσβάλλονται απευθείας στα Διοικητικά Δικαστήρια.**

Ως εκ τούτου, η Φορολογική Αρχή, για όλες τις λοιπές πράξεις που εκδίδονται μετά την ως άνω ημερομηνία, υποχρεούται να αναγράφει επί του σώματος αυτών, ότι «σε περίπτωση αμφισβήτησής της, ο υπόχρεος πρέπει να υποβάλει, δια της αρμόδιας φορολογικής αρχής που την εξέδωσε, ενδικοφανή προσφυγή ενώπιον της Διεύθυνσης Επίλυσης Διαφορών εντός προθεσμίας 30 ημερών από την κοινοποίησή της», καθώς και το ότι «είναι απαράδεκτη η προσφυγή απευθείας στα τακτικά διοικητικά δικαστήρια κατά της πράξης».

2. Η ενδικοφανής προσφυγή και το αίτημα αναστολής πρέπει να αναφέρουν όλους τους λόγους και τα έγγραφα στα οποία ο υπόχρεος βασίζει το αίτημά του, τα οποία συνυποβάλλονται με την προσφυγή.

Επισημαίνεται ότι στην προσφυγή πρέπει να συμπεριλαμβάνονται οπωσδήποτε τα στοιχεία επικοινωνίας με τον αιτούντα (δηλαδή ταχυδρομική διεύθυνση και διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, όπου και μόνο θα κοινοποιείται η απόφαση της Διεύθυνσης Επίλυσης Διαφορών), καθώς και τα στοιχεία του αντικλήτου, εφόσον ορίζεται από τον προσφεύγοντα. Σημειώνεται ότι υπόχρεα φυσικά και νομικά πρόσωπα, που δεν έχουν την κατοικία ή την έδρα τους στην Περιφέρεια Αττικής, οφείλουν κατ' αρχήν να διορίζουν αντίκλητο που να έχει την κατοικία ή το χώρο εργασίας του εντός αυτής, όμως αυτό δεν αποτελεί προϋπόθεση του παραδεκτού της ενδικοφανούς προσφυγής και, σε κάθε περίπτωση, η προσφυγή εξετάζεται αδιακρίτως αν έχει ορισθεί ή δεν έχει ορισθεί αντίκλητος εντός Αττικής. **Συνεπώς, οι φορολογικές**

αρχές, αφού επισημάνουν τη σχετική έλλειψη στον προσφεύγοντα, υποχρεούνται να παραλαμβάνουν τις ενδικοφανείς προσφυγές, ακόμα και στην περίπτωση που δεν ορίζεται αντίκλητος εντός Αττικής, εφόσον πληρούνται οι λοιπές προϋποθέσεις.

3. Ο υπόχρεος, με το αίτημά του, υποβάλλει ταυτόχρονα στην αρμόδια φορολογική αρχή και ηλεκτρονικό φάκελο με τα ως άνω έγγραφα σε μαγνητική μορφή ή σε οποιαδήποτε αναγνώσιμη μορφή ηλεκτρονικού αρχείου, μαζί με υπεύθυνη δήλωση του άρθρου 8 ν. 1599/1986, ότι αυτά αποτελούν το ακριβές περιεχόμενο των εγγράφων που έχουν υποβληθεί.

Β. Υποχρεώσεις της φορολογικής αρχής

1. Η αρμόδια φορολογική αρχή στην οποία υποβάλλεται η ενδικοφανής προσφυγή, υποχρεούται να τη διαβιβάσει στη Διεύθυνση Επίλυσης Διαφορών, μαζί με τον πλήρη φάκελο της υπόθεσης άμεσα και πάντως όχι αργότερα από επτά (7) ημέρες μετά από την κατάθεσή της, όπως ορίζεται και στη διάταξη της παρ. 2 του αρθ. 63 του Κ.Φ.Δ., διότι σε αντίθετη περίπτωση δυσχεραίνεται ανυπέρβλητα το έργο της υπηρεσίας.

2. Για το λόγο αυτό, ο Προϊστάμενος της αρμόδιας φορολογικής αρχής, μετά την υποβολή της ενδικοφανούς προσφυγής, ορίζει αμελλητί υπάλληλο, ο οποίος καθίσταται υπεύθυνος για τη συγκρότηση του σχετικού φακέλου (φυσικού και ηλεκτρονικού) καθώς και για τη σύνταξη αιτιολογημένων απόψεων της φορολογικής αρχής επί των ισχυρισμών που προβάλλει ο υπόχρεος στην ασκηθείσα ενδικοφανή προσφυγή του και για την παροχή τυχόν πληροφοριών στη Διεύθυνση Επίλυσης Διαφορών επί του αιτήματος αναστολής καταβολής του πενήντα τοις εκατό (50%) του αμφισβητούμενου ποσού της πράξης. Στο έγγραφο αυτό θα περιλαμβάνονται οι απόψεις της φορολογικής αρχής διακεκριμένα ανά προβαλλόμενο λόγο και ισχυρισμό του υπόχρεου, όπως ακριβώς αναφέρονται στην ενδικοφανή προσφυγή.

3. Σε περίπτωση που διαπιστώνονται ελλείψεις είτε ως προς το έγγραφο των απόψεων της φορολογικής αρχής είτε ως προς το περιεχόμενο του φακέλου της υπόθεσης, η αρμόδια φορολογική αρχή (Δ.Ο.Υ. – Ελεγκτικό Κέντρο) ή Περιφερειακή Υπηρεσία του Σ.Δ.Ο.Ε. υποχρεούται για την συμπλήρωση και την εκ νέου αποστολή των σχετικών εγγράφων στη Διεύθυνση Επίλυσης Διαφορών, εντός δεσμευτικής

προθεσμίας τριών (3) εργάσιμων ημερών από τη σχετική ειδοποίηση της Διεύθυνσης Επίλυσης Διαφορών. Η επικοινωνία και η εν γένει αλληλογραφία μεταξύ Διεύθυνσης Επίλυσης Διαφορών και αρμόδιας φορολογικής αρχής στις περιπτώσεις αυτές, γίνεται μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, τηλεομοιοτυπίας ή με κάθε πρόσφορο μέσο.

4. Συνεπώς, στις περιπτώσεις που η φορολογική αρχή που εξέδωσε την προσβαλλόμενη πράξη είναι διαφορετική από την υπηρεσία που διενήργησε τον έλεγχο, ο Προϊστάμενος της φορολογικής αρχής δύναται προηγουμένως να αιτείται ο ίδιος από την τελευταία την παροχή σχετικών διευκρινίσεων, πληροφοριών ή στοιχείων, εφόσον από την εκτίμηση των ισχυρισμών του υπόχρεου ή από άλλους λόγους, με αφορμή την άσκηση της ενδικοφανούς προσφυγής, αυτά κρίνονται απαραίτητα για τη συγκρότηση του φακέλου της υπόθεσης σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρούσα απόφαση. Στις περιπτώσεις αυτές οι αρμόδιες ελεγκτικές υπηρεσίες που διενήργησαν τον έλεγχο οφείλουν να ανταποκρίνονται άμεσα και κατά προτεραιότητα, προκειμένου να διεκπεραιώνεται εμπρόθεσμα η αποστολή του φακέλου της ενδικοφανούς προσφυγής στην Διεύθυνση Επίλυσης Διαφορών, έτσι ώστε να μην παρακωλύεται το έργο της, ειδικά όσον αφορά την εξέταση των αιτημάτων αναστολής εντός του δεσμευτικού 20ημέρου.

5. Ο υπάλληλος που ορίσθηκε, μεριμνά για τη συγκρότηση του φυσικού φακέλου που περιλαμβάνει τα οικεία έγγραφα (αντίγραφα- τα πρωτότυπα θα παραμείνουν στην εκδούσα φορολογική αρχή) και τα στοιχεία της υπόθεσης, προκειμένου αυτά να αποσταλούν στην Διεύθυνση Επίλυσης Διαφορών εντός των κατά τα ως άνω οριζόμενων προθεσμιών. Κατά την αποστολή του φακέλου της υπόθεσης ο αρμόδιος υπάλληλος καταρτίζει και επισυνάπτει σε αυτόν αναλυτική κατάσταση στην οποία καταγράφονται τα έγγραφα που συμπεριλαμβάνει ο φάκελος της υπόθεσης. Σημειώνεται ότι σύμφωνα με το ισχύον δικονομικό σύστημα, αλλά και από σχετική διάταξη που προωθείται από το ΥΔΙΜΗΔ, ακόμη και ενώπιον των διοικητικών δικαστηρίων θα επιτρέπεται η αποστολή παραδεκτώς και απλών φωτοαντιγράφων των δημοσίων εγγράφων.

Επιπλέον, αυστηρώς εντός της ίδιας ως άνω 7ήμερης προθεσμίας, ο υπάλληλος που ορίσθηκε δημιουργεί και ηλεκτρονικό φάκελο της υπόθεσης τον οποίο αποστέλλει μέσω της υφιστάμενης ηλεκτρονικής εφαρμογής στη Διεύθυνση Επίλυσης Διαφορών.

Στον ηλεκτρονικό φάκελο περιλαμβάνονται σε ψηφιακή μορφή:

- α) το διαβιβαστικό έγγραφο του φυσικού φακέλου της υπόθεσης προς την Διεύθυνση Επίλυσης Διαφορών, με συνημμένη την κατάσταση των εγγράφων που προβλέπεται στο β' εδάφιο της παρούσας παραγράφου,
- β) η ενδικοφανής προσφυγή,
- γ) η αίτηση αναστολής στην περίπτωση υποβολής της,
- δ) τα έγγραφα που προσκόμισε ο υπόχρεος σε μαγνητική μορφή,
- ε) οι εκθέσεις ελέγχου,
- στ) οι προσβαλλόμενες πράξεις,
- ζ) οι αιτιολογημένες απόψεις της φορολογικής αρχής επί των ισχυρισμών του υπόχρεου, καθώς και
- η) κατάσταση - πίνακας των προσβαλλόμενων πράξεων (ως συνημμένο υπόδειγμα) που περιλαμβάνει:

- (1) τον αριθμό και την ημερομηνία της πράξης,
- (2) την ημερομηνία κοινοποίησης της πράξης,
- (3) το είδος του φόρου,
- (4) την διαχειριστική ή φορολογική περίοδο,
- (5) την διαφορά φορολογητέας βάσης,
- (6) το ποσό της διαφοράς φόρου,
- (7) το ποσό πρόσθετου φόρου ή των τόκων μετά την 1.1.2014 και
- (8) το ποσό του προστίμου του άρθρου 58 Κ.Φ.Δ.,
- (9) το ποσό των λοιπών προστίμων.

Τα διαλαμβανόμενα στην ως άνω περ.η' δεν συμπληρώνονται εφόσον πρόκειται για πράξεις διασφάλισης των συμφερόντων του Δημοσίου, κατ' άρθρο 46 Κ.Φ.Δ.

Γ. Διαδικασία εξέτασης αιτήματος αναστολής

1. Με την άσκηση της ενδικοφανούς προσφυγής αναστέλλεται η καταβολή ποσοστού πενήντα τοις εκατό (50%) του αμφισβητούμενου ποσού της πράξης, υπό την προϋπόθεση ότι έχει ήδη καταβληθεί το υπόλοιπο ποσοστό πενήντα τοις εκατό (50%), εκτός αν υποβληθεί γι' αυτό και γίνει αποδεκτό αίτημα αναστολής.

2. Εφόσον υποβληθεί από τον υπόχρεο, ταυτόχρονα με την ενδικοφανή προσφυγή και αίτημα αναστολής του καταβλητέου ποσοστού πενήντα τοις εκατό (50%) του

αμφισβητούμενου ποσού της πράξης, η Διεύθυνση Επίλυσης Διαφορών δύναται να αναστείλει την πληρωμή του εν λόγω ποσοστού μόνο στην περίπτωση κατά την οποία κρίνεται ότι αυτό θα είχε ως συνέπεια την ανεπανάρθωτη βλάβη για τον υπόχρεο. Η αναστολή αυτή, στην περίπτωση που χορηγηθεί, ισχύει μέχρι την έκδοση της απόφασης επί της ενδικοφανούς προσφυγής, άλλως μέχρι την άπρακτη πάροδο του προβλεπόμενου χρονικού διαστήματος για την έκδοσή της. Το αίτημα αναστολής υποβάλλεται με το έγγραφο της ενδικοφανούς προσφυγής ή αυτοτελώς με ιδιαίτερο έγγραφο που κατατίθεται την ίδια ημέρα με την άσκηση της ενδικοφανούς προσφυγής. Με την υποβολή της αίτησης αναστολής και μέχρι την έκδοση απόφασης επ' αυτής, άλλως μέχρι την άπρακτη πάροδο του προβλεπόμενου χρονικού διαστήματος για την έκδοσή της, **αναστέλλεται η λήψη αναγκαστικών μέτρων είσπραξης**. Τυχόν αναστολή της πληρωμής δεν απαλλάσσει τον υπόχρεο από την υποχρέωση καταβολής των τόκων λόγω εκπρόθεσμης καταβολής του φόρου.

3. Η Διεύθυνση Επίλυσης Διαφορών προκειμένου να εκτιμήσει την ανεπανάρθωτη βλάβη του υπόχρεου, λαμβάνει υπόψη της τους ισχυρισμούς αυτού, τα συνυποβαλλόμενα στοιχεία και ιδίως την περιουσιακή κατάσταση του υπόχρεου, σύμφωνα και με την ΠΟΛ 1002/31.12.2013, καθώς και κάθε άλλο πρόσφορο για την περίπτωση αυτή στοιχείο. Διευκρινίζεται ότι η περ.α' της παρ.2 του αρθ.2 της ως άνω ΠΟΛ, αναφέρεται στην έννοια του οικονομικού έτους, οπότε κατά την αληθή έννοια αυτής θα πρέπει να δηλώνονται τα έσοδα ή εισοδήματα των δύο προηγούμενων χρήσεων από το τρέχον φορολογικό έτος.

4. Η απόφαση επί του αιτήματος αναστολής εκδίδεται, εντός είκοσι (20) ημερών από την υποβολή της αίτησης στη φορολογική αρχή, διαφορετικά θεωρείται ότι η αίτηση αναστολής έχει απορριφθεί. Η εκδιδόμενη θετική για τον υπόχρεο απόφαση της Διεύθυνσης Επίλυσης Διαφορών συνεπάγεται την αναστολή και του έτερου 50% που σε άλλη περίπτωση παρέχεται απευθείας εκ του νόμου με την καταβολή και γνωστοποιείται άμεσα στην αρμόδια φορολογική αρχή για τις δικές της ενέργειες αναφορικά με τις προβλεπόμενες για κάθε περίπτωση διαδικασίες αναστολής των αναγκαστικών μέτρων είσπραξης, με ενημέρωση και του υπόχρεου.

Σε περίπτωση έκδοσης απορριπτικής απόφασης, η γνωστοποίηση γίνεται ομοίως κατά τα ως άνω. Εφόσον, όμως, δεν εκδοθεί ρητή απορριπτική απόφαση εντός της προθεσμίας των είκοσι (20) ημερών, δεν πραγματοποιείται σχετική γνωστοποίηση και

η αίτηση θεωρείται ότι έχει σιωπηρώς απορριφθεί, μετά την πάροδο της προθεσμίας αυτής.

Δ. Εξέταση Ενδικοφανούς Προσφυγής και έκδοση απόφασης

1. Η Διεύθυνση Επίλυσης Διαφορών λαμβάνοντας υπόψη το σύνολο των στοιχείων του φακέλου και κάθε άλλη πληροφορία που σχετίζεται με την υπόθεση, εκδίδει απόφαση εντός εξήντα (60) ημερών από την υποβολή της ενδικοφανούς προσφυγής η οποία κοινοποιείται στον υπόχρεο κατά τις ισχύουσες διατάξεις του άρθρου 5 του Κ.Φ.Δ. και παράλληλα αποστέλλεται στην αρμόδια Φορολογική Αρχή για τις δικές της ενέργειες.

2. Ειδικά, για τις περιπτώσεις των ενδικοφανών προσφυγών που υποβάλλονται στην αρμόδια Φορολογική Αρχή μέχρι 28.2.2014, η προθεσμία έκδοσης της απόφασης της Διεύθυνσης Επίλυσης Διαφορών επεκτείνεται στις εκατόν είκοσι (120) ημέρες.

3. Στις περιπτώσεις που με την άσκηση της ενδικοφανούς προσφυγής προσκομισθούν στη Διεύθυνση Επίλυσης Διαφορών νέα στοιχεία ή γίνει επίκληση νέων πραγματικών περιστατικών, ο υπόχρεος πρέπει να καλείται σε ακρόαση, προκειμένου να εκφράσει εγγράφως τις απόψεις του, αναπτύσσοντας τους προβαλλόμενους με την ενδικοφανή προσφυγή λόγους και τα τυχόν συνυποβαλλόμενα σε αυτήν νέα στοιχεία ή τα επικαλούμενα με το αίτημά του νέα πραγματικά περιστατικά σύμφωνα με τα παραπάνω οριζόμενα. Στην περίπτωση αυτή, η Διεύθυνση Επίλυσης Διαφορών δύναται να ζητά από την αρμόδια φορολογική αρχή τη διενέργεια πρόσθετων ελεγκτικών επαληθεύσεων, τάσσοντας σύντομη ρητή προθεσμία, προκειμένου η τελευταία να της αποστείλει το σχετικό πόρισμά της, καθόσον η διαδικασία αυτή δεν διακόπτει την 60νθήμερη προθεσμία για έκδοση της σχετικής απόφασης επί της ενδικοφανούς προσφυγής από τη Διεύθυνση Επίλυσης Διαφορών.

Ως νέα στοιχεία ορίζονται αυτά τα οποία δεν είχε στη διάθεσή της η φορολογική αρχή και δεν ήταν δυνατόν να τα λάβει υπ' όψιν της κατά το χρόνο έκδοσης της προσβαλλόμενης πράξης.

Ε. Άσκηση προσφυγής ενώπιον των Διοικητικών Δικαστηρίων

1. Κατά της απόφασης της Διεύθυνσης Επίλυσης Διαφορών ή της σιωπηρής απόρριψης της ενδικοφανούς προσφυγής, ο υπόχρεος δύναται να ασκήσει προσφυγή ενώπιον του αρμόδιου καθ' ύλην και κατά τόπον Διοικητικού Δικαστηρίου σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας. Η προσφυγή κατατίθεται από τον υπόχρεο στη γραμματεία της έδρας του δικαστηρίου στο οποίο απευθύνεται, εντός τριάντα (30) ημερών από τη συντέλεση της κοινοποίησης σε αυτόν της απόφασης της Διεύθυνσης Επίλυσης Διαφορών σύμφωνα με το άρθρο 5 του Κ.Φ.Δ. ή της σιωπηρής απόρριψης της ενδικοφανούς προσφυγής λόγω παρόδου της προθεσμίας προς έκδοση σχετικής απόφασης.

2. Με επιμέλεια του υπόχρεου και επί ποινή απαραδέκτου άσκησης της προσφυγής, απαιτείται η επίδοση επικυρωμένου αντιγράφου του δικογράφου της προσφυγής, με δικαστικό επιμελητή κατ' άρθρο 48 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας, στη Διεύθυνση Επίλυσης Διαφορών (σε κάθε περίπτωση, δηλαδή και επί σιωπηρής απόρριψης και απόρριψης ρητώς ως απαράδεκτης ή εκπρόθεσμης) μέσα σε είκοσι (20) ημέρες από τη λήξη της προθεσμίας για την άσκηση της προσφυγής, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ.1 του άρθρου 126 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας.

Οι φορολογικές αρχές πρέπει να ενημερώνουν προς τούτο τους φορολογούμενους και να μην παραλαμβάνουν, ως μη υπόχρεες, αντίγραφα δικαστικών προσφυγών, εφόσον διάδικος πλέον, είναι η Διεύθυνση Επίλυσης Διαφορών, η απόφαση της οποίας προσβάλλεται. Αν όμως η επίδοση γίνει εκ παραδρομής στη Δ.Ο.Υ. ή το Ελεγκτικό Κέντρο που εξέδωσε την αρχικώς προσβαλλόμενη (αμφισβητούμενη) πράξη εμπρόθεσμα, τότε θα μπορούσε -στα πλαίσια της χρηστής διοίκησης και κατά τα οριζόμενα στον Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας- να θεωρηθεί εμπροθέσμως υποβληθείσα, έστω κι αν αποστέλλεται ακολούθως στη Διεύθυνση Επίλυσης Διαφορών μετά το προβλεπόμενο 20ήμερο. Ωστόσο, τέτοιες επιδόσεις έχουν κριθεί μη σύνομες από τα Διοικητικά Δικαστήρια με αποτέλεσμα να απορρίπτονται ως απαράδεκτες οι σχετικές προσφυγές, οπότε σκόπιμο είναι να αποτρέπονται οι φορολογούμενοι ή οι εντεταλμένοι προς τούτο δικαστικοί επιμελητές από το να επιδίδουν τα αντίγραφα των δικαστικών προσφυγών στη φορολογική αρχή που εξέδωσε την αρχικώς προσβαλλόμενη πράξη.

3. Σε περίπτωση άσκησης δικαστικής προσφυγής από τον υπόχρεο κατά της

απόφασης της Διεύθυνσης Επίλυσης Διαφορών ή της σιωπηρής απόρριψης της ενδικοφανούς προσφυγής, η ανωτέρω Διεύθυνση ενημερώνει αυτή (εφόσον της έχει επιδοθεί αντίγραφο της σχετικής προσφυγής) άμεσα εγγράφως την αρμόδια φορολογική αρχή, προκειμένου να λάβει γνώση και για τυχόν δικές της ενέργειες.

Αντίθετα, η Διεύθυνση Επίλυσης Διαφορών δεν ενημερώνει την αρμόδια φορολογική αρχή επί μη άσκησης προσφυγής, δεδομένου ότι, εφόσον δεν αποσταλεί έγγραφο από την ανωτέρω Διεύθυνση για άσκηση προσφυγής, τεκμαίρεται κατ' αντιδιαστολή η μη άσκηση προσφυγής μετά από πάροδο 65 ημερών εφόσον η κοινοποίησή της απόφασής της έγινε με συστημένη επιστολή (15 ημέρες από την αποστολή της συστημένης επιστολής + 30 ημέρες προθεσμία για την άσκηση δικαστικής προσφυγής + 20 ημέρες για την επίδοση αντιγράφου της δικαστικής προσφυγής).

Τονίζεται όμως ότι ανεξάρτητα από τα παραπάνω, κάθε φορολογική αρχή θα πρέπει να παρακολουθεί με δική της μέριμνα την κάθε υπόθεση που την αφορά για την άσκηση ή μη δικαστικής προσφυγής, μέσω της υφιστάμενης ηλεκτρονικής εφαρμογής για την αποστολή του ηλεκτρονικού φακέλου των ενδικοφανών προσφυγών, η οποία σημειωτέον ενημερώνεται άμεσα και διαρκώς για την εξέλιξη κάθε υπόθεσης και είναι προσβάσιμη για όλες τις φορολογικές αρχές για τις αποσταλείσες από αυτές υποθέσεις που τις αφορούν.

4. Η Διεύθυνση Επίλυσης Διαφορών αποστέλλει αναλυτική έκθεση των απόψεών της επί της προσφυγής ή αντίστοιχα και επί της αναστολής κατ' άρθρα 200 επ. του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας, που συνοδεύει τον προβλεπόμενο από τα άρθρα 129 και 149 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας διοικητικό φάκελο, ο οποίος διαβιβάζεται εντός των οριζόμενων προθεσμιών στο δικαστήριο στο οποίο απευθύνεται.

Σε περίπτωση άσκησης προσφυγής κατά σιωπηρής απόρριψης της ενδικοφανούς προσφυγής ή απόρριψής της ως απαράδεκτης λόγω χρονικής αναρμοδιότητας της Διεύθυνσης Επίλυσης Διαφορών (δηλαδή για πράξεις που εκδόθηκαν πριν την 1/8/2013) ή λόγω εκπροθέσμου (δηλαδή σε περιπτώσεις που η ενδικοφανής προσφυγή ασκήθηκε μετά την παρέλευση της προθεσμίας των 30 ημερών από την κοινοποίηση της πράξης), η Διεύθυνση Επίλυσης Διαφορών διαβιβάζει τον φάκελο της υπόθεσης στην αρμόδια Φορολογική αρχή, η οποία και αποστέλλει τα προβλεπόμενα στο αρμόδιο Διοικητικό Δικαστήριο, μαζί με την ως άνω αναλυτική έκθεση των απόψεών της που συντάσσει η ίδια επί της προσφυγής ή της αναστολής αντίστοιχα.

Κατά συνέπεια, οι σχετικές κλήσεις των αρμόδιων δικαστηρίων για τον προσδιορισμό δικασίμου για τη συζήτηση κάθε υπόθεσης, εφόσον διαβιβαστούν στη μη υπόχρεη

υπηρεσία, αυτή αμελλητί θα ειδοποιεί και θα διαβιβάζει τις κλήσεις στην αρμόδια υπηρεσία για την αποστολή των απόψεων και του διοικητικού φακέλου.

Συγχρόνως με την κατά τα ανωτέρω αποστολή του διοικητικού φακέλου στο δικαστήριο, αντίγραφο του ίδιου φακέλου αποστέλλεται στα αρμόδια περιφερειακά γραφεία του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους ή το Ειδικό Γραφείο Νομικού Συμβούλου Φορολογίας για τις περιοχές Αθηνών και Πειραιώς, στις περιπτώσεις που είναι υποχρεωτική (υποθέσεις άνω των 150.000 ευρώ που εισάγονται σε πρώτο και τελευταίο βαθμό στο αρμόδιο Διοικητικό Εφετείο) ή κρίνεται αναγκαία η παρουσία του στο Διοικητικό Δικαστήριο για κάποιο σοβαρό λόγο (και ύστερα από συνεννόηση στην τελευταία αυτή περίπτωση που δεν υφίσταται η σχετική υποχρέωση).

5. Προκειμένου να υπολογισθεί και να καταβληθεί το προβλεπόμενο κατά περίπτωση ποσό παραβόλου με βάση το ποσό του αντικειμένου της διαφοράς που προσδιορίσθηκε με την απόφαση της Διεύθυνσης Επίλυσης Διαφορών, ο υπόχρεος, κατά την κατάθεση της προσφυγής, απευθύνεται στη φορολογική αρχή που εξέδωσε την αμφισβητούμενη πράξη, η οποία συντάσσει και χορηγεί σε αυτόν ειδικό σημείωμα, σύμφωνα και με την παράγραφο 3 του άρθρου 277 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας.

6. Η αρμόδια φορολογική αρχή και η Φορολογική Διοίκηση δεν έχουν δικαίωμα άσκησης προσφυγής κατά της απόφασης της Διεύθυνσης Επίλυσης Διαφορών.

ΣΤ. Μεταβατικώς, υποβολή στη Διεύθυνση Επίλυσης Διαφορών αιτημάτων επανεξέτασης σε περιπτώσεις λήψης μέτρων διασφάλισης σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 14 του ν. 2523/1997 και διαβίβαση εκκρεμών αιτημάτων

1. Με τις μεταβατικές διατάξεις των παρ. 24, 25 και 26 του άρθρου 66 του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας ρυθμίζονται οι λεπτομέρειες για τη σταδιακή μετάβαση από το προγενέστερο καθεστώς της υποβολής από το φορολογούμενο αίτησης ολικής ή μερικής άρσης των διασφαλιστικών μέτρων, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 4 του άρθρου 14 του ν.2523/1997, στο υφιστάμενο καθεστώς, με το οποίο παρέχεται η δυνατότητα υποβολής σχετικού αιτήματος επανεξέτασης, σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 63 του Κ.Φ.Δ., για μέτρα διασφάλισης των συμφερόντων του Δημοσίου που λαμβάνονται κατ' άρθρο 46 του Κ.Φ.Δ.

2. Ειδικότερα, στις περιπτώσεις που είχαν ληφθεί μέτρα διασφάλισης σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 14 του ν. 2523/1997, όπως ίσχυε, και δεν είχε υποβληθεί μέχρι την 31.12.2013 αίτηση της παρ. 4 του ανωτέρω άρθρου, ούτε είχε ασκηθεί προσφυγή ενώπιον του αρμόδιου Διοικητικού Πρωτοδικείου κατά των μέτρων, ο υπόχρεος δύναται να υποβάλει αίτημα επανεξέτασης στη Διεύθυνση Επίλυσης Διαφορών εντός ανατρεπτικής προθεσμίας εξήντα (60) ημερών από το χρόνο έναρξης ισχύος του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (1.1.2014).

3. Η ως άνω δυνατότητα υποβολής αιτήματος επανεξέτασης στη Διεύθυνση Επίλυσης Διαφορών παρέχεται και στην περίπτωση έκδοσης απόφασης της παρ. 4 του άρθρου 14 του ν. 2523/1997, για τη μερική άρση των μέτρων, συνεπεία της οποίας αναβιώνει η επιβολή αυτών σε χρόνο μεταγενέστερο της έναρξης ισχύος του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας, και εφόσον δεν έχει ασκηθεί προσφυγή ενώπιον των διοικητικών δικαστηρίων κατά αυτής. Το σχετικό δικαίωμα ασκείται οποτεδήποτε, εντός όμως ανατρεπτικής προθεσμίας τριάντα (30) ημερών από την αναβίωση των μέτρων.

4. Επίσης από τη Διεύθυνση Επίλυσης Διαφορών, στο πλαίσιο της ειδικής διοικητικής διαδικασίας του άρθρου 63 του Κ.Φ.Δ., θα εξεταστούν και τα εκκρεμή αιτήματα που είχαν υποβληθεί στον Υπουργό Οικονομικών (Γενικό Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων σύμφωνα με την υφιστάμενη μεταβίβαση αρμοδιοτήτων) σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 4 του άρθρου 14 του ν. 2523/1997 και δεν εξετάστηκαν μέχρι 31.12.2013, οπότε διαβιβάστηκαν προς τούτο στο σύνολό τους από τη Διεύθυνση Παρακολούθησης Νομικών Υποθέσεων Ελέγχου και Αναγκαστικής Είσπραξης.

5. Για την εξέταση των ανωτέρω αιτημάτων εφαρμόζονται κατά τα λοιπά οι διατάξεις του άρθρου 63 του Κ.Φ.Δ., όπως ισχύει, καθώς και το άρθρο 5 της ΠΟΛ. 1282/31.12.2013 (ΦΕΚ 54/τ. Β'/16.01.2014) Απόφασης του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων.

6. Επισημαίνεται ότι: α) επί των ανωτέρω αιτημάτων της παρ.2 της παρούσας, η Διεύθυνση Επίλυσης Διαφορών θα μπορεί να εκδίδει απόφαση εντός εκατόν είκοσι (120) ημερών από την υποβολή τους, κατ' αναλογική εφαρμογή του τελευταίου εδαφίου της παρ. 5 του άρθρου 63 του Κ.Φ.Δ., (εφόσον δηλαδή υποβληθούν μέχρι 28/2/2014), β) στις περιπτώσεις της παρ.4 της παρούσας, η Διεύθυνση Επίλυσης

Διαφορών θα μπορεί να εκδίδει απόφαση εντός τεσσάρων (4) μηνών μετά την περιέλευση σε αυτήν της αρμοδιότητας επί των εκκρεμών αιτημάτων, ήτοι μέχρι 30 Απριλίου, και γ) για αιτήσεις που θα υποβληθούν σύμφωνα με την παρ.3 της παρούσας μετά την 28^η Φεβρουαρίου 2014, θα εκδίδεται απόφαση εντός 60 ημερών, αλλιώς θα τεκμαίρεται σιωπηρή απόρριψή τους.

Ζ. Λοιπά θέματα

1. Κατά τα λοιπά ισχύουν τα διαλαμβανόμενα στην Απόφασή μας ΠΟΛ 1002/31.12.2013 (ΦΕΚ 55 Β΄/16.1.2014).

2. Τέλος, αναφορικά με τη βεβαίωση και την καταβολή μετά την έκδοση απόφασης της Διεύθυνσης Επίλυσης Διαφορών, ειδικότερες οδηγίες θα δοθούν από τις αρμόδιες Φορολογικές Διευθύνσεις και τις λοιπές συναρμόδιες Υπηρεσίες της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων, από τις οποίες ήδη εκδόθηκε η Δ12 1017827 ΕΞ 2014 από 24.1.2014 Εγκύκλιος «Βεβαίωση και καταβολή ποσών με βάση την ενδικοφανή προσφυγή».

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ
Η ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΗ ΤΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ

**Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ
ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΣΟΔΩΝ**

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΘΕΟΧΑΡΗΣ

Συνημμένα: Σελίδα μια (1): Πίνακας/Κατάσταση Προσβαλλόμενων Πράξεων

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ**I. ΑΠΟΔΕΚΤΕΣ ΓΙΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑ****1. Δ.Ο.Υ. (και με e-mail)**

α. Δ.Ο.Υ. στις οποίες λειτουργούν Τμήματα Ελέγχου και Δικαστικού

β. Δ.Ο.Υ. στις οποίες δεν λειτουργούν Τμήματα Ελέγχου και Δικαστικού.

2. Διαπεριφερειακά Ελεγκτικά Κέντρα (Δ.Ε.Κ.) (και με e-mail)**3. Επιχειρησιακή Μονάδα Είσπραξης****4. Κέντρο Ελέγχου Φορολογουμένων Μεγάλου Πλούτου (Κ.Ε.ΦΟ.ΜΕ.Π.)****5. Κέντρο Ελέγχου Μεγάλων Επιχειρήσεων (Κ.Ε.ΜΕ.ΕΠ.)****6. Διεύθυνση Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης (e-εφαρμογές) Τμήμα Β', Χανδρή 1 και Θεσ/νικής Τ.Κ:18346****7. Διεύθυνση Υποστήριξης Ηλεκτρονικά Συναλλασσομένων (e- υπηρεσίες) (με την παράκληση να αναρτηθεί στην ιστοσελίδα της Γ.Γ.Δ.Ε.)****II. ΑΠΟΔΕΚΤΕΣ ΓΙΑ ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ****1. Αποδέκτες Πίνακα Α'****2. Αποδέκτες Πίνακα Η' (εκτός των αριθ. 10 και 11 αυτού)****3. Αποδέκτες Πίνακα Ι'****4. Αποδέκτες Πίνακα ΙΑ' (μόνο περίπτωση ΙΙ)****5. Γενική Γραμματεία Υπουργείου Δικαιοσύνης Διαφάνειας και Ανθ.Δικαιωμάτων (υπόψη του Κανελλόπουλου) Μεσογείων 96. ΤΚ.11527.****6. Νομικό Συμβούλιο του Κράτους, Ακαδημίας 68 & Χαριλάου Τρικούπη, Τ.Κ. 106 78 Αθήνα****7. Σύνδεσμος Επιχειρήσεων και Βιομηχανιών (Σ.Ε.Β.), Ξενοφώντος 5, Τ.Κ.105 57 Αθήνα****8. Γενική Συνομοσπονδία Επαγγελματιών, Βιοτεχνών, Εμπόρων Ελλάδος, Αριστοτέλους 46, Πεδίο Άρεως Τ.Κ. 104 33 Αθήνα****9. Οικονομικές Επιθεωρήσεις (όλοι οι Οικ. Επιθ/τές)****10. Κεντρική Υπηρεσία Σ.Δ.Ο.Ε., Πειραιώς 207 & Αλκίφρονος 92, Τ.Κ. 11853 Αθήνα**

α) Δ/1- Τμήμα Δ' Νομικής Υποστήριξης

β) Διεύθυνση Σχεδιασμού και Συντονισμού Ελέγχων

11. Περιφερειακές Διευθύνσεις Σ.Δ.Ο.Ε.**12. Π.Ο.Ε. - Δ.Ο.Υ.**

Λεωχάρους 2, Τ.Κ.10562 Αθήνα

13. Περιοδικό «Φορολογική Επιθεώρηση»

Λεωχάρους 2, Τ.Κ.10562 Αθήνα

III. ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ**1. Γραφείο Υπουργού****2. Γραφείο Υφυπουργού****3. Γραφείο Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων****4. Πρ/νους Γενικών Δ/σεων Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων****5. Γραφείο Τύπου και Δημοσίων Σχέσεων****6. Γραφείο Επικοινωνίας και Πληροφόρησης Πολιτών (5 αντίγραφα)****7. Διεύθυνση Επίλυσης Διαφορών (5 αντίγραφα)**